مەسرور بارزانی داوای بەهاناوەچوونی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکا دەکات

ڕۆژنامەی مۆنیتەری ئەمەریکی، زانیاری لەبارەی ناوەڕۆکی نامەیەکی مەسرور بارزانی بۆ جۆ بایدن ئاشکرا کرد و ڕایگەیاند، "سەرۆک وەزیرانی حکومەتی هەرێمی کوردستان، مەسرور بارزانی داوای لە جۆ بایدن کرد دەستوەردان بکات لە قووڵبوونەوەی قەیرانەکانی حکومەتی ناوەندی لە بەغدا، ئەمەش ترسی ئەوەیە کە هەرێمی کوردستان وەک قەوارەیەک دەڕووخێت ئەگەر قەیرانەکە بەبێ کۆنترۆڵ جێبهێڵێت".

لە نامەکەدا کە ڕۆژی یەکشەممەی ڕابردوو (10ـی ئەیلولی 2023) بۆ کۆشکی سپی گەیشت، بارزانی نوسیویەتی، "ئێستا لە قۆناغێکی دیکەی گرنگی مێژووماندا بۆت دەنووسم، لە قۆناغێکدا کە دەترسم لەوانەیە زەحمەتمان هەبێت بەسەریدا زاڵ بین، دەستکاری لە ڕووی ئابوورییەوە و خوێنڕشتن لە ڕووی سیاسییەوە، بۆ یەکەم جار لە ماوەی سەرۆکایەتیمدا وەک سەرۆک وەزیران، نیگەرانییەکی زۆرم هەیە کە ئەم هەڵمەتە ناڕەوایە دژی ئێمە لەوانەیە ببێتە هۆی داڕمانی قەوارەی هەرێمی کوردستان". هەروەها مەسرور بارزانی لە تەواوی نامەکەیدا نووسی، "ئێمە باوەڕمان وایە کە بەڕێوەبەرایەتییەکەتان کاریگەرییەکی بەرچاوی هەیە لە بەغدا".

بارزانی لەبارەی توانای واشنتۆن بۆ چارەسەرکردنی قەیرانەکانی هەرێم وتی، "ئەم قەیرانانە لە کاتێکدا دێت کە گرژییەکانی نێوان هەولێر و بەغدا زیاد دەکات سەبارەت بە تەرخانکردنی بودجە و

فرۆشتنی نەوت و ناوچە دابڕاوەکان"، بارزانی لە کۆبوونەوەیەکی ڕۆژی دووشەممەدا لە هەولێر لەگەڵ باڵیۆزی ئەمەریکا لە عێراق "ئێلینا ڕۆمانسکی" داوای بەشداریکردنی زیاتری ئەمەریکای کرد بۆ یارمەتیدان لە چارەسەرکردنی ناکۆکییەکانی نێوان هەرێم و بەغدا.

ڕۆژنامەی مۆنیتەر ڕوونیکردەوەش، کە لەگەڵ ئەوەی واشنتۆن سەرنجی لەسەر چین و ناکۆکییەکانی ئۆکراینایە، نامەکەی بارزانی مەبەستی ئەوەیە کە بەڕێوەبەرایەتی سەرۆک جۆ بایدن بەرەو کردار هەنگاو بنێت پێش ئەوەی گرژی و توندوتیژی نێوان هەرێم و بەغدا قوڵتر بێت، ڕۆژنامەکە ئاماژەی بە گرژییەکانی هەفتەی ڕابردووی شاری کەرکوکی کرد و هاتووە، هەفتەی ڕابردوو ئەو ڕووداوە لە پارێزگای کەرکوکی دەوڵەمەند بە نەوت سەریهەڵدا کاتێک گوایە کورد و عەرەب بە پاس لەلایەن گروپە میلیشیا شیعەکانەوە کە لەلایەن ئێرانەوە پشتیوانی دەکرێن پێکدادانیان کرد لەسەر بڕیارێکی دادگا کە ڕێگری لە پارتی دیموکراتی کوردستان دەکات لە گەڕانەوەی بارەگاکانی لە بۆ شارەکە، کە بەهۆی چوار کورد کوژران لەو خۆپیشاندانانە کە لە کۆتاییدا لەلایەن هێزە فیدراڵییەکانەوە بڵاوەیان پێ کرا. هەروەها بەرپرسێکی کورد بە ڕۆژنامەکەی وت: وەزارەتی دەرەوەی ئەمریکا ڕەتیکردەوە لەسەر نامەکە قسە بکات، هەروەها بەرپرسێکی کۆشکی سپی لەبارەی پەیوەندییە دیپلۆماسییە تایبەتەکانەوە بە مۆنیتەری ڕاگەیاند، "لێدوان لەسەر پەیوەندییە دیپلۆماسییە تایبەتەکان نادەین"، لەلایەن خۆیەوە ڕۆژنامەکە جەختی کردەوە، کە کۆشکی سپی وەڵامی نامەکەی بارزانی نەدایەوە تا ئێستا..

هاتووەش، لەو کاتەوەی ئەمریکا عێراقێکی دیموکراتییان درووست کرد لەگەڵ ڕووخاندنی سەدام حسێن لە ساڵی 2003، لایەنەکان ناکۆکییان لەسەر ئەوە هەبوو کە دەبێت چ بەشێک لە بودجەی عێراق بۆ کوردەکان بچێت، لەگەڵ ئەوەی حکومەتەکانی بەغدا بە شێوەیەکی ئاسایی شکستیان هێناوە لە ڕادەستکردنی ئەو بڕە پارەیەی کە لە هەر کاتێکی دیاریکراودا لەسەری ڕێککەوتبوون، ئەمەش وایکردووە حکومەتی هەرێمی کوردستان هەوڵ بدات مووچەی فەرمانبەرانی بدات کە مانگانە 625 ملیۆن دۆلار دەبێت.

ڕۆژنامەکە ڕوونیکردەوە، کە لەم ساڵانەی دواییدا، ناکۆکییەکان لەو ڕوانگەیەوە سەرچاوەی گرتووە کە بەغدا دەڵێت هەرێمی کوردستان لە ساڵی 2014ەوە بە شێوەیەکی نایاسایی نەوتی عێراقی لە ڕێگەی تورکیاوە دەفرۆشن بەبێ ڕەزامەندی حکومەتی فیدراڵی، عێراق بابەتەکەی ڕەوانەی دادگایەکی نێودەوڵەتی کرد و تورکیا لە سەرەتای ئەمساڵدا بە بڕی 1.5 ملیار دۆلار سزادرا کاتێک ژووری بازرگانی نێودەوڵەتی لە پاریس بڕیاری لە بەرژەوەندی بەغدا دا، لە وەڵامدا، تورکیا ڕۆژانە نزیکەی 400 هەزار بەرمیل نەوتی خاوی کوردستان و 75 هەزار بەرمیل نەوتی خاوی عێراقی لە کێڵگەکانی کەرکوکەوە ڕاگرت، هەروەها ئەنقەرە داوا لە بەغدا دەکات واز لە قەرەبووکردنەوەکە بهێنێت و دۆسیەیەکی دیکەی دادوەری لە دژی هەڵبوەشێنێت بەمەبەستی دەستپێکردنەوەی هەناردەکردن لە بەندەری جیهانی تورکیاوە، ئەمەش کوردەکان بە لایەنی کەمەوە 5 ملیار دۆلار لە داهات بێبەش کرد لەو کاتەوەی هەناردەکردن وەستاوە، بەڵام بارزانی بە بایدنی وت: "بەداخەوە پێتان ڕادەگەیەنم کە ئەوان پێچەوانەیان کردووە، خواستی باشمان

بە ڕازیبوونمان بە بازاڕکردنی نەوت لە ڕێگەی حکومەتی فیدراڵییەوە لە بەرامبەر بەشێکی تەواوی بودجەی فیدراڵیدا بە ئاشکرا لە دەست داوە".

لە تەواوی وتارەکەی ڕۆژنامەی مۆنیتەری ئەمەریکی هاتووە، "ژمارەی ئەو داهاتە نەوتییانەی کە بەڵێنیان پێدراوە بە هەرێمی کوردستان دوای گفتوگۆکانی نێوان بارزانی و بەغدا لە مانگی نیساندا، مانگانە 900 ملیۆن دۆلار بووە"، لەگەڵ ئەوەشدا حکومەتی فیدراڵی زۆر کەمتر دەنێرێت، تەنانەت لە کاتێکدا هەرێمی کوردستان ڕۆژانە 85 هەزار بەرمیل نەوتی خاویان ناردە بەغدا کە بەگوێرەی ئەو ڕێککەوتنە بەڵێنیان دابوو بەبێ ئەوەی هیچ شتێک وەربگرن، هەروەها لە 2ـی ئەیلول، دەسەڵاتدارانی فیدراڵی حکومەتی هەرێمی کوردستانیان ئاگادارکردەوە کە ئامادەیە مانگانە 380 ملیۆن دۆلار قەرز بە هەرێم بدات.

بەرپرسانی هەرێمی کوردستانی عێراق ماوەیەکی زۆرە نائومێدی خۆیان دەربڕیوە لەوەی کە ئەمەریکا گرنگی بە دۆخە سەختەکەیان نادات، لەگەڵ ئەوەی هەموو نامەکانیان بە وەڵامن و بەرپرسانی باڵای ئەمەریکا چیتر بە هەمان ڕێژەی بەڕێوەبەرایەتییەکەی پێشوو بەشداری ناکەن کاتێک لە بەڕێوەبەرایەتی تڕەمپ وەزیری وزە مانگانە پەیوەندی تەلەفۆنی لەگەڵ بارزانیدا ئەنجام دەدا.